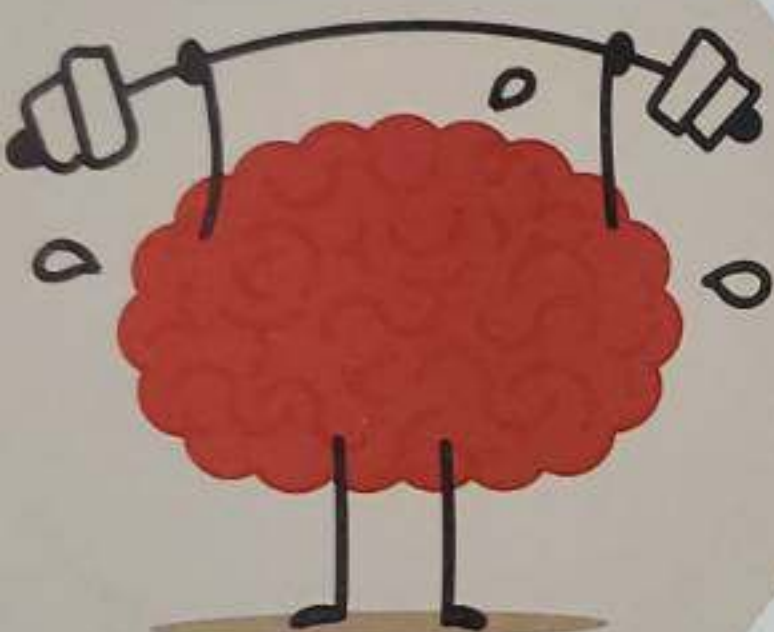

ورزش د مغزو لپاره

دا ورزش به تاسې ته لاندې وړتياوې درکړي

- پياوړې حافظه
- ژور او تېز ذهن (فکر)
- مسلك او زده کړه کې پرمختگ،
- د پېچلو مسابو د حل ځواک،
- د IQ د سطحې لوړېدل،
- ذهن او جسم کې مثبت بدلونونه،
- يو شمېر اروايي ناروغېو څخه خلاصون،
- زياته زیرکتيا او دقت لرل
- ناوړه عادتونو څخه خلاصون،
- ښه او عالي روغتيا،
- او ډېر نور

ليکوال: انتون موگوچي

ژباړونکى: تازه گل شينواری

ورزش د مغزو لپاره

ژباړونکي:

تازه گل شینواری

بسم الله الرحمن الرحيم

کتاب پښندنه

د کتاب نوم: وزرش د مغزو لپاره

ليکوال: انتون موگوچي

ژباړن: تازه گل شينواری

خپرنډوی: میهن خپرنډویه ټولنه

چاپوار: لومړی

چاپشمېر: ۱۰۰۰ (یو زر)

چاپکال: ۱۳۹۸ ل / ۲۰۲۰ م

د ترلاسه کولو ځای:

میهن خپرنډویه ټولنه، پېښور - جلال اباد

جلال اباد اسحاقزی مارکیټ، لاندې پور، لومړی دوکان

د چاپ حقوق خوندي دي!

ڊالی

زه خپل دا (ژباړل شوی) کتاب د هغه چا (یاد) ته
ډالی کوم ، د چا څخه چې د قلم او خپلې ژبې سره
مینه په میراث پاتې دي ،
هغه چاته ، څوک چې په دې (مادېت پرسته) نړۍ
کې د صداقت او راستۍ پوستر مثال و ...
خپل مرحوم پلار (باز میر شینواري) ته !.

د ژباړونکي څو خبرې

د ستر خالق په نامه !

دا کتاب په عمومي ډول له دوه برخو جوړ دی چې لومړۍ برخه یې تیوري او دوهمه یې عملي تمرینونه دي .

د تیوري برخه یې تاسې ته د انسان د مغزو د کار کولو په هکله یو مختصر انځور درکوي او درته ښايي چې څنگه دوهمې برخې کې راغلي تمرینونه کولی شي د مغزو پر کار کولو مثبت اغیزه وکړي او د مغزو لا ډېر نیورونونه فعال کړي .

پوهان وایی چې موږ (اکثره انسانان) د خپلو مغزو یوازې ۳ تر ۵ په سلو کې د خپلو مغزو وړتیاوې او امکانات کاروو . دلته به ډېرې تشرېح ته ضرورت هم نه وي خو د دې مانا دا ده چې موږ د پوې (خدای راکړې) سترې پانگې لرونکي یو چې په مرسته یې کولی شو بهترین ژوند ولرو ، ځان او هم د خالق ډېرو مخلوقاتو ته په کافي اندازه خبر او گټه ورسوو خو د خپلې ناخبرۍ او لتۍ له کبله د خپلې دغې سترې سرمایې یوازې یوه ډېره کوچنۍ برخه کاروو او غټه برخه یې هسې په هسې راڅخه ضایع کېږي ...

دا کتاب به عملاً تاسې ته وښايي چې څنگه د ډېر کم کوشش کولو سره د خپلو مغزو لا ډېر نیورونونه فعال کړي او په ډېر په کم وخت کې خپل ژوند ته په مثبت لوري بڼادي بدلون ورکړي .

انشالله چې ستاسې د حرکت نتیجه به یو ستر برکت وي .

رښتینې برېاوې درته غواړم .

تازه گل شینواری

لومړی فصل

د انسان ماغزه

د ارزښتمن سیستم رازونه

۱،۱ له پېداېښت څخه د مغزو ژوند

په رښتیا چې ماغزه د خالق پوه ستره او حېرانوونکې ډالۍ ده . پوهان لا تر اوسه په دې نه دي توانېدلي چې د مغزو د ټولو وړتیاوو او امکاناتو حد او اندازه راڅرگند کړي او ټولې نښې نښانې دا خبره تاییدوي چې موږ لا تر اوسه هم نه پوهېږو چې زموږ ماغزه د څومره او کومو کارونو قابلیت لري .

دا ځورونکې خبره ده چې موږ لا تر اوسه هم د خپلو مغزو له ډېرې کمې برخې څخه کار اخلو . بدتره خبره دا ده چې د عمر د تېرېدلو او ډېرېدلو سره سره لا هم زموږ د مغزو غټه برخه همغسې بېکاره او بې گټې پاتې ده . په داسې حال کې چې باید داسې نه وای .

البته چې د انسان دغه قیمتي غړی (ماغزه) یوازې د انسان د ژوند په لومړیو کلونو کې رښتینې وده او پرمختګ کوي . د زېږېدنې د ورځې څخه تر یو کلنۍ پورې ماشوم دومره زبات مالومات زده او تجربه کوي چې بالغ سړی یې حتا سوچ هم نه شي کولی . د مغزو چټک فعالوالی د عمر تر درې کلنۍ پورې دوام کوي او تر اوه کلنۍ پورې موږ لا هم د دغې لوړې وړتیا (د مغزي ودې) د فعال ساتلو جوګه یو ... خو تر دې وروسته ټکه رالوېږي ، زموږ د فکر او ذهن د کارکولو او

گټورتيا کچه کمېږي او باور وکړئ چې دا ډېره د افسوس خبره ده. برسېره پر دې، د عصبي فزيالوژۍ علم دې خواشينونکې پايلې ته رسېدلی چې: له شل کلنۍ وروسته د انسان ماغزه د زړښت په لور مزل پېل کوي. حال دا چې دا لا د ځوانۍ دوران دی، د زده کړې او پوهېدنې عمر دی، د نړۍ د پېژندنې، ځان د لټون او ژوند کې د نوو لارو موندلو وخت دی. خو په دې عمر کې اکثره ځوانان په فکري لټۍ اخته کېږي، زده کړې ته شا وراړوي او خپل ماغزه هم په بېکارۍ روږدي کوي. او کله چې مغزو څخه کار نه اخيستل کېږي نو وده نه کوي او دې سره د زړښت بهير پېل کېږي، حتا که خاوند يې ټول ټال شل کاله عمر هم ولري. نو څنگه د دغه کار مخه ونيسو؟

کت مټ همغه کار کول پکار دی، کوم چې موږ يې د نور وجود د روغتيا او طاقت لپاره تر سره کوو، ټانې ورزش کول. بدني ورزش کول موږ سره مرسته کوي چې د ډېرو کلونو لپاره د عضلاتو قوت، د بندونو نرمښت او انعطاف، د حرکت او عکس العمل چټکتيا او داسې نور تر لاسه کړو او وساتو. البته چې دلته خبره د سپورتي ريکارډونو يا د سپورت په ځانگړو برخو کې د لوېو کاميابيو د گټلو نه ده، خبره د عادي ورزش اود هغه په ترسره کولو کې د تعادل او تسلسل ده، کوم چې د کاميابۍ دوه مهم اجزا گڼل کېږي.

نو بېرته خپلې خبرې او د خپلې پوښتنې ځواب ته راستنېږو: عينا همداسې چې د بدني ورزش په کولو د انسان تن او غړي صحتمند او ځواکمن کېږي همدغسې د مغزو د تکره او فعال ساتلو لپاره هم پرله پسې تمرينونو (ورزشونو) کولو ته اړتيا ده. توپير دلته دا دی چې که د انسان جسم تر ډېره حده فزيکي تمريناتو ته اړتيا لري، خو ماغزه يې فکري او ذهني تمرينونو ته لري. ماغزه هم د طبيعت د همغو قوانينو تابع دي د کومو چې د انسان د بدن نور غړي او سيستمونه دي. او دا

قوانین وایی چې : موږ هغه څه د لاسه ورکوو، کوم چې نه یې کاروو او پالنه یې نه کوو.

همدغه فکري (ذهني) مسلسل تمرینونه لامل کېږي چې ماغزه تازه ، فعال او کارنده حالت کې پاتې شي .

که چېرته زموږ ماغزه روغ او ځوان واوسي ، نو ټول وجود به ورسره روغ ، جوړ ، تکره او ځوان وي.

۲,۱ ولې د مغزو حجرې مري ؟

ډېر خلک په دې عقیده دي چې د عمر په تېرېدلو سره د حافظې او ذهن کمزوري کېدل یوه طبیعي خبره ده او هېڅ چاره نه لري . هغوي خپلې دغې انگېرنې او فرضيې ته په بشپړ ډول غاړه ایښې ده (په ځانگړي ډول د پوخ عمر خاوندانو) ، ورته تسلیم شوي دي او د بدلون او پرمختګ لپاره هېڅ هڅه هم نه کوي .

دغه خلک داسې گڼي چې گواکې نوې عصبي حجرې نه جوړېږي ، فکر کوي چې موږ د خپلو مغزو د ودې لپاره هېڅ هم نه شو کولی او دا چې موږ یوازې په ماشومتوب کې نوي شیان زده کولی شو او بس . خو دا هغه نظریات دي چې د معاصر علم لخوا په پوره اسنادو او شواهدو کاملاً ناسم ثابت کړل شوي دي . د وروستیو نوو علمي څېړنو پر بنسټ ، عصبي حجرې نه یوازې دا چې د بېرته رغېدلو وړتیا لري ، بلکې په خپلو کې د نوو رشتو (اړیکو) په جوړولو سره حتا لا سختو او مشکلو دندو ته چمتو کېدلی شي . که چېرته داسې نه وه نو هغه کسانو چې مغزو یې ضربه لیدلې ، د مغزي حملې سره مخ شوي او یا د مغزو اړوند نورو ناروغیو له امله یې دغه حجرې وېجاړې (تخریب) شوي دي ، هغوي به د بې رغېدنې او ذهني نارمل حالت ته د راستنېدلو لپاره هېڅ چانس نه درلودی . حال دا چې د هغوي پوښت شمېر بېرته

روغټيا تر لاسه کوي، يو خل بيا حرکت کول، خبرې کول او فکر کول زده او شروع کوي. ماغزه کولی شي يو خل بيا ورغېږي، دا هر څه بيا بيا زده کړي، په ځانگړي ډول که چېرته يې خاوند (په خپله شخص) ورسره کومک وکړي.

خو که چېرته د مغزو خاوند پخپله نه غواړي چې ورغېږي او دا هر څه بېرته زده کړي نو بيا ؟

په هغه حالت کې نو هو، هغه عصبي حجرې چې کار ورڅخه نه اخيستل کېږي، خود په خود له ډېرې بېکارۍ څخه مړې کېږي. دا خبره پاده ساتئ، موږ هغه څه د لاسه ورکوو کوم څه چې نه یی کاروو. او ډېر خلک په دې بلا اخته دي.

د عصبي فزيالوژۍ څېړونکي د انسان د سر په مغزو باندې د يو شمېر څېړنو په نتيجه کې ډېرانونکو پاېلو ته رسېدلي: موږ اکثر انسانان د خپل ټول ژوند په اوږدو کې حتا د خپلو مغزو د لسمې برخې څخه هم کار نه اخلو. خلک ژوند، خوراک، څښاک، خوب او معاشره کوي، خپل کار او بار کوي، په داسې حال کې چې د هغوي د مغزو د سلو څخه يوازې لس حجرې فعالې او په خپل کار لگې دي.

په واقعيت کې کيسه له دې څخه هم زياته خرابه ده، د يو غټ شمېر خلکو د سر د مغزو يوازې ۳ تر ۵ فيصده پورې نيورونونه کارکوي. نو څه فکر کوی په دغه وخت او حالت کې باقي نور-نوي، پنځه نوي فيصده مغزي نيورونونه په څه اخته دي ؟

هغوي ویده دي، شپه او ورځ، اونۍ، مېاشتې او کلونه ویده دي. او په ډېر افسوس سره چې دغه نيورونونه همداسې په ویده حالت کې پو د بل پسې او بل د بل پسې مري. خواشينونکې خبره ده، تريخ واقعيت دی خو کټ مټ همداسې ده هغوي مري.

د تر سره شوو څېړنو له مخې، د ډېرو هغو خلکو چې حتا په کمه

اندازه تمباکو او الکول استعمالوي او با هم ځينې زبانونکي درمل خوري ، هر کال د مغزو په شمول د بدن د ټولو غړو ، د سلو څخه يوه حجره له کاره لوېږي . د دې محاسبه مشکله نه ده چې د هغوي ماغزه په پنځوس کلنۍ کې خپلې پنځوس فيصده فعالې کاري حجرې د لاسه ورکوي . پايله کې د عمر تېرېدلو سره حافظه کمزورې کېږي او د نوو مالوماتو د اخيستلو توان اود چټکتيا کچه راښکته کېږي .

خو په هر حال لا هم ډېر نه دی ناوخته شوی . اوس هم دا انتخاب ستاسې په لاس کې دي : اجازه ورکوی چې ستاسې عصبي حجرې مړې شي او که د هغوي د ژوند ډيوې بلې ساتی او د خپل ژوند په لاسه کېدلو کې ورڅخه گټه اخلي ؟

د ډېرو داسې خلکو بېلگې شته ، کومو چې د خپل ډېر عمر سره سره خپلو مغزو ته په تمرينونو ورکولو سره غټې کاميابۍ تر لاسه کړي دي . دا خبره په اثبات رسېدلې ده ، څوک چې وکولی شي د عادي حالاتو خلاف ۱۰-۱۵ فيصده زباتي عصبي حجرې پر خپل کار متمرکزې کړي د کار نتيجه به يی دنورو خلکو په پرتله ډېره گټوره او لوړه وي . په ځانگړي ډول روښانه ذهن او ځيرکتيا هغوي ته شونې کوي تر څو ښه مديرېت تر سره کړي ، د حالاتو ښه درک ، پر وخت او ځای مناسب عکس العمل څرگندول په هر کار کې هغوي ته کاميابي مهيا کوي . هغوي د خپلو گټورو وړتياوو په مرسته او هم د حالاتو د پرمختگ د ټولو احتمالونو د اټکلولو وړتيا لرلو سره ، د پرمختگ پرپوړيو په قاطعېت پورته پورته کېږي ، د علم باريکپو ته ننوځي او مهم کشفونه کوي . دا برېالي خلک دي او د هغوي دغه برېاوې د هغوي د سر ماغزو د نسبتا فعاله کارندتيا برکت دی .

مهمه يادونه : موږ پورتنیو کرښو کې د مغزو د حجرو فعاليت د لږ زباتولو يادونه وکړه ، او فرض کړی که چېرته يو څوک وکولی شي چې

PREVIEW

You've reached the end of the preview.

Purchase the full book to continue reading.

Buy this book - ketabton.com

<https://ketabton.com/books/TjuOjCptUyk>

